

Dosarul nr. Ira-529/2023
1-19114426-01-Ira-07042023

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Daguța Sergiu și Eremciuc Ghenadie,

judecând, în camera de consiliu, fără citarea părților, recursul declarat de către avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei din 24 noiembrie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe inculpatul

Luca Anatolii Xxx, xxxxxx.

Termenul de examinare:

instanța de fond: 09.07.2019 – 23.11.2020;

instanța de apel: 30.03.2021 – 24.11.2021;

11.03.2022 – 29.11.2022;

instanța de recurs: 18.09.2023 – 10.01.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința din 23 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, Luca Anatolii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal (infracțiunea din 05.10.2017) și condamnat în baza acestei legi, stabilindu-i pedeapsa de 1 (un) an și 3 (trei) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 ani.

Luca Anatolii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal (infracțiunea din 04.03.2019) și condamnat în baza acestei legi, stabilindu-i pedeapsa de 1 (un) an și 3 (trei) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, inculpatului Luca Anatolii i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 1 (un) an și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în

domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa aplicată, s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, și lui Luca Anatolii i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an 9 (nouă) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 ani.

Termenul pedepsei s-a dispus a fi calculat de la reținerea inculpatului, după devenirea sentinței definitive, iar în termenul pedepsei s-a inclus perioada reținerii din 04 martie 2019 până la 06 martie 2019, din 19 iunie 2019 până la 21 iunie 2019.

A fost admisă cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare și s-a dispus încasarea de la Luca Anatolii în folosul statului a sumei de 3360 (trei mii trei sute șaiszeci) lei.

A fost soluționată chestiunea cu privire la corpurile delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Luca Anatolii, înțelegând caracterul ilegal al acțiunilor sale, știind că procurarea drogurilor sau analogilor acestora este interzisă, acționând cu intenție directă a comandat substanțe narcotice din Republica Chineză. Astfel, la data de 05.10.2017, în cadrul postului vamal intern, prin intermediul poștei rapide „Fedex”, amplasată în mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 105, în rezultatul efectuării controlului fizic al coletului poștal nr. xxxx parvenit din Republica Chineză, în adresa lui Luca Anatolii, domiciliat pe str. xxxx, intrarea xx, ap. xx, mun. xxxx, a fost depistat un pachet din polietilenă de culoare gri, în interiorul căruia se aflau două plicuri din polietilenă transparente cu închidere de tip zip-lock cu substanță sub formă de cristale de culoare cafenie și o substanță sub formă de cristale de culoare albă, care în baza procesului-verbal de reținere a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal din 05.10.2017, au fost ridicate. Conform invoice-ului, coletul poștal conține "Sample of Organic Pigment", cu greutate, de 0,5 kg. și valoarea de 5 dolari SUA. Potrivit concluziilor raportului de constatare tehnico-științifică nr. xxxx din 19.12.2017, în substanța cu aspect de bulgări de culoare cafenie-deschisă s-a depistat componentul activ cu efect stupefiant **alpha-PVT** (C13H19NOS) (alpha Pyrrolidinovalerothiophenone) cu cantitatea de 10,059 g. care în Tabelele și listele substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 *nu este inclus*, iar în substanța cu aspect de bulgări de culoare albă s-a depistat componentul diphenidine (C19H23N) cu cantitatea de 2,021 g., care în Tabelele și listele substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 *nu este inclus*. Totodată, substanța **alpha-PVT** (alpha- Pyrrolidinovalerothiophenone) reprezintă unul din analogii substanței narcotice alpha PVP (alpha-Pyrrolidinovalerothiophenone, la care inelul „fenil”, prin reacție chimică a fost înlocuit prin inelul „tiofenic”, iar conform pct. 148 a Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de

substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea substanței ce constituie analog al (alpha-Pyrrolidinovalerothiophenone) de 10,059 g., se atribuie la *proporții deosebit de mari*.

Acțiunile inculpatului Luca Anatolii au fost încadrate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, cu indicii de calificare: *procurarea, păstrarea drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare*.

Tot el, Luca Anatolii, înțelegând caracterul ilegal al acțiunilor sale, în perioada nestabilită de organul de urmărire penală, de la surse necunoscute a obținut o masă vegetală uscată și mărunțită de culoare galbenă-cafenie, în cantitate de 0,78 gr. ce conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201 și care constituie analogul substanței AB-PINACA-CHM, precum și o substanță cu aspect de praf de culoare albă, care reprezintă amfetamină în cantitate de 0,22 gr., și pe care le-a păstrat în scop de consum personal până la data de 04.03.2019, aproximativ la ora 02:00 min., când au fost descoperite asupra sa și ridicate în cadrul percheziției corporale. Astfel, de la Luca Anatolii la data de 04.03.2019, aproximativ la ora 02:00 min. a fost ridicat un pachet de tip zip-lock din polimer incolor în care se afla o masă vegetală uscată și mărunțită de culoare galbenă-cafenie, care conform Raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 16.04.2019 reprezintă cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, care constituie analogul substanței AB-PINACA-CHM cu cantitatea de 0,78 gr. și care conform tabelului I substanțe stupefiante și substanțe psihotrope - neutilizate în scopuri medicale, lista nr. 2, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004, se atribuie la categoria substanțelor psihotrope. Conform pct. 187 a "Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea de 0,78 gr. a substanței psihotrope AB-PINACA-CHM se atribuie la proporții deosebit de mari. La fel, a fost ridicat un pachet din polimer de culoare neagră, de formă cilindrică, părțile laterale a căruia au fost supuse acțiunii termice, în care se află un pachet de tip zip-lock ce conține o substanță cu aspect de praf de culoare albă, care conform Raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 16.04.2019, reprezintă amfetamină, în cantitate de 0,22 gr., care conform tabelului I substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale, lista nr. 2, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004, se atribuie la categoria substanțelor psihotrope. Conform pct. 26 a Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea substanței stupefiante amfetamin de 0,22 gr. se atribuie la proporții mari.

Acțiunile inculpatului Luca Anatolii au fost încadrate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, cu indicii de calificare: *păstrarea drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare*.

3. Împotriva sentinței a declarat *apel* procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Alla Cazacu , prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, în partea ce ține de individualizarea pedepsei lui Luca Anatolii, și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanța în această parte, cu stabilirea unei pedepse, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal (episodul din 05.10.2017), sub formă de 3 (trei) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 ani, și pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal (episodul din 04.03.2019), sub formă de 3 (trei) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 ani.

Conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, a stabili, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 ani.

Conform prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Luca Anatolii a-i stabili pedeapsă definitivă sub formă de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 ani. În rest cu menținerea dispozițiilor sentinței.

3.1. În motivarea cererii de apel a invocat următoarele motive:

- instanța de fond, la emiterea sentinței a dat o apreciere corectă acțiunilor inculpatului Luca Anatolii, însă a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, fără a fi luată în considerație personalitatea ultimului, gravitatea infracțiunii comise, atitudinea inculpatului în instanță (eschivarea de la prezentarea în fața instanței), de faptul că acesta a săvârșit o faptă analogică, fiind recunoscut prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 februarie 2018, culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute art. 217 alin. (2) Cod penal și condamnat în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de 1 (unu) an închisoare cu suspendarea executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal un termen de 1 (unu) an. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului nu este una echitabilă și nu-și va atinge scopul, adică nu va influența asupra corectării și reeducării vinovatului;

- instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că inculpatul a săvârșit două infracțiuni grave și nu a conștientizat gravitatea faptelor sale, iar că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă și nu va contribui la realizarea scopului impus prin lege și anume, corectare și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea, precum și curmarea și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

4. Prin decizia din 24 noiembrie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul procurorului, sentința casată parțial, în partea aplicării pedepsei lui Luca Anatolii, și în această parte emisă o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță:

lui Luca Anatolii, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) și art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare:

- în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal (pentru infracțiune din 05 octombrie 2017) pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 3 (trei) ani,

- în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal (pentru infracțiune din 04 martie 2019) pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Luca Anatolii s-a stabilit pedeapsa definitivă 3 (trei) ani și 2 (două) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 4 (patru) ani.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani prin care Luca Anatolii a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la o pedeapsă sub formă de 1 (unu) an închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, pe un termen de 1 (unu) an, și s-a stabilit lui Luca Anatolii pedeapsa definitivă 4 (patru) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 4 (patru) ani.

Termenul pedepsei s-a dispus a fi calculat de la reținerea inculpatului, după devenirea sentinței definitive, iar în termenul pedepsei executate s-a inclus perioada reținerii inculpatului de la 04 martie 2019 până la 06 martie 2019, de la 19 iunie 2019 până la 21 iunie 2019, inclusiv.

În rest, *sentința instanței de fond s-a menținut.*

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat cu referire la învinuirea înaintată inculpatului Luca Anatolii, *acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii* prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) din Codul penal pe ambele infracțiuni, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte de către părțile la proces.

Legalitatea și temeinicia sentinței este contestată cu apel de către acuzatorul de stat în partea individualizării pedepsei penale, considerând-o ilegală și prea blândă în raport cu persoana inculpatului.

Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Luca Anatolii, instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de comportamentul acestuia față de desfășurarea procesului penal.

De către instanță nu au fost constatate careva circumstanțe care ar permite de a considera că inculpatul Luca Anatolii va putea fi reeducat și corectat nefiind izolat de societate, mai mult ca atât, referitor la pedeapsa aplicată lui Luca Anatolii, instanța de apel a stabilit cu certitudine, că inculpatul pe tot parcursul cercetării judecătorești s-a eschivat de la instanță, împrejurări ce determină concluzia că corijarea inculpatului în limitele unei pedepse mai blânde, nu va atinge scopul procesului penal de reeducarea numitului dar și de preîntâmpinare de comitere a infracțiunilor de către această persoană.

Mai mul ca atât, inculpatul nemijlocit după infracțiune, se sustrage de la răspundere penală, hotărând părăsirea hotarelor Republicii Moldova, iar atitudinea numitului la caz dă dovadă de o lipsă de căință și regret asupra faptelor comise dar și o încercare de a evita răspunderea penală pentru fapta infracțională.

5. La 02 martie 2022 împotriva sentinței instanței de fond a declarat *apel* și avocatul Baghici Liliana în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu aplicarea unei pedepse mai blânde inculpatului.

În motivarea apelului, s-a indicat că, inculpatul a fost reținut la 25 februarie 2022, a făcut cunoștința cu sentința și în termen de 15 zile de la începutul executării pedepsei cu închisoare, a exprimat dezacordul cu sentința instanței de fond, prin realizarea dreptului la apel prin intermediul avocatului Baghici Liliana.

Totodată, în ședința instanței de apel, *apelantul a modificat temeiul apelului și a solicitat de a fi achitat de învinuirea imputată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(4) lit.b) Cod penal (infracțiunea din 05.10.2017).*

6. Prin decizia din 29 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului Baghici Liliana declarat în numele inculpatului.

În argumentarea deciziei instanța de apel a indicat că, sentința contestată de către partea apărării, a fost atacată anterior prin apel și de către acuzatorul de stat în partea individualizării pedepsei penale, și prin decizia din 24.11.2021 a Curții de Apel Chișinău, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței parțial în partea pedepsei, iar inculpatului s-a aplicat o altă pedeapsă în baza prevederilor art. 217 alin.(4) lit.b), art. 217 alin.(4) lit.b) Cod penal, cât și i s-a stabilit pedeapsa definitivă în temeiul prevederilor art. 84 alin.(1), art. 85 Cod penal.

În astfel de circumstanțe, Colegiul penal al Curții de Apel a conchis că legalitatea sentinței instanței de fond *în partea individualizării pedepsei, a fost supusă verificării*, din care motiv a decăzut necesitatea de a mai fi supusă reexaminării. (pct. 22, 23 din decizie din 29.11.2022, f.d. 186, vol.II).

7. Decizia instanței de apel **din 24.11.2021** este atacată cu **recurs** **depus la data de 07.02.2022** de către avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului, prin care, invocând incidența art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) din Codul de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În susținerea recursului declarat menționează că, reieșind din dispoziția art. 217 alin. (4) CP, inculpatul a comis doar *procurarea și păstrarea substanțelor narcotice, celelalte agravante de la alin. (1), (3) al art. 217 CP, lipsesc*. Luând în considerație obiectul infracțiunii și circumstanțele comiterii infracțiunii inculpatul

reprezintă un pericol doar pentru sine, dacă consumă substanțe narcotice. Asemenea persoane trebuie supuse unui tratament antidrog decât prin izolare de societate, iar izolarea de societate va urmări aceeași sarcină, scopul fiind corectarea și reeducarea persoanei. Astfel, gradul de pericol social invocat de instanța de apel nu se confirmă prin circumstanțele cauzei și personalizarea inculpatului. Termenul de pedeapsă stabilit este prea mare, care va crea suferințe condamnatului.

A menționat recurentul că, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, cât și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

8. Pe marginea recursului declarat, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. Judecând recursul în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzie că acesta este considerat admisibil și urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În speță, se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) și a declarat recursul în termen, ori prin recursul declarat la 07 februarie 2022 se contestă decizia instanței de apel din 24 noiembrie 2021, pronunțată integral la data de 12 ianuarie 2022.

Conform prevederilor art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție), (nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

Potrivit prevederilor art. 427 alin.(1) pct.6), pct.10) Cod de procedură penală, (redacția legii cu privire la temeiurile recursului în vigoare la data declarării recursului), recursul este admis dacă, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În conformitate cu art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, instanța de apel, la judecarea cauzei soluționează următoarele chestiuni de drept: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.*

În acest sens, prin referire la prevederile art. 409 alin.(1) Cod de procedură penală, completul de judecată reține că, *instanța de apel judecă apelul numai cu*

privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces.

Totodată, prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, obligă instanța de apel ca, *în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.*

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând și analizând per ansamblu decizia **din 24.11.2021** a instanței de apel, prin prisma argumentelor din recurs, constată că, la adoptarea soluției, instanța de apel nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale menționate supra, în special în partea îndeplinirii obligației legale ce î-i revine din prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, precum și în partea motivării hotărârii pronunțate. În acest sens, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Totodată, în vederea verificării respectării de către instanța de apel a obligației ce î-i revine din prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, va examina recursul prin efectul devolutiv a acestuia, reglementat la art. 424 Cod de procedură penală, în temeiul prevederilor art.2 alin.(5) Cod de procedură penală, în conformitate cu care, în desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, (...), precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, iar conform art.6 (1) din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, (...), de către instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî (...), fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Astfel, obligația instanței de apel ce rezultă din prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, privind *examinarea aspectelor de fapt și de drept ale cauzei, în afară de temeiurile invocate și cererilor formulate de apelant, și în limitele prevederilor arătate în alin.(1) din acest articol, însă fără a înrăutăți situația apelantului*, este în corelația cu cele standarde minime garantate de art.6 (1) din Convenție, privind dreptul persoanei la judecarea cauzei sale în mod echitabil, cât și expunerea instanței judecătorești prin hotărâre asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

În această ordine de idei, completul de judecată reține că efectul devolutiv a recursului se conține în natura juridică a prevederilor art. 6(1) din Convenție, pentru a asigura dreptul persoanei la *judecarea cauzei sale în mod echitabil*, cât și verificării expunerii instanței judecătorești inferioare prin hotărâre pronunțată asupra *temeiniciei oricărei acuzații în materie penală* îndreptate împotriva

persoanei acuzate.

Totodată, completul de judecată observă că, realizarea dreptului la apel, efectuată de către inculpat prin intermediul avocatului la data de 02 martie 2022 în urma reținerii primului și începerii executării pedepsei cu închisoare la 25 februarie 2022, cât și *realizarea dreptului la un proces echitabil*, au fost afectate la etapa examinării cauzei penale în ordine de apel, inclusiv și prin decizia din 29 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, care a examinat cauza doar sub aspectul individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului prin sentință, și a dispus respingerea apelului declarat în numele inculpatului, ca fiind nefondat, în circumstanțele în care prin decizia din 24.11.2021 a Curții de Apel Chișinău, apelul procurorului a fost admis, s-a dispus casarea parțială a sentinței instanței de fond în partea individualizării pedepsei și în această parte s-a pronunțat o hotărâre nouă referitor la pedeapsă, iar *în rest sentința a fost menținută*.

Astfel, examinând apelul inculpatului separat, după ce a fost examinat apelul procurorului și s-a pronunțat decizia din 24.11.2021 a Curții de Apel Chișinău, examinarea apelului inculpatului a avut un caracter formal, ori prin decizia din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, pronunțată la apelul inculpatului, nu putea fi modificată soluția pronunțată anterior, cu privire la pedeapsa, de către Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 24 noiembrie 2021, la apelul procurorului, și prin care s-a menținut sentința instanței de fond în partea calificării acțiunilor inculpatului.

Prin urmare, în cazul în care instanța de recurs va examina recursul doar în limitele temeiurilor prevăzute la art.427 invocate în recurs, poate avea loc ingerința neîntemeiată în dreptul inculpatului la un proces echitabil garantat de art.6(1) CEDO, la care Republica Moldova este parte, ori din deciziile din 24.11.2021 și din 29.11.2022 ale Curții de Apel Chișinău, deși s-a menționat în acestea că cauza a fost judecată în fond complet, urmează expres că, instanța de apel *nu a judecat cauza sub aspectele de fapt și de drept ale cauzei, fără a înrăutăți situația apelantului, ci doar sub aspectul corectitudinii individualizării pedepsei penale aplicate*.

În speța, conform jurisprudenței CtEDO, rezultă că atunci când se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, garanțiile oferite persoanei prin prevederile din art. 6 (1) a Convenției, sunt încălcate (*hotărârea CtEDO Leoni versus Italia*).

Din considerentele menționate, instanța de recurs va examina recursul declarat la data de 07 februarie 2022 de către partea apărării, prin efectul devolutiv a acestuia, fiind considerat și ca recurs declarat împotriva deciziei din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, inclusiv.

10. Potrivit rechizitoriului, inculpatul Luca Anatolii a fost învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute:

- de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, - procurarea, păstrarea **drogurilor**,

etnobotanicilor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare, reținând în fapt că, Luca Anatolii, înțelegând caracterul ilegal al acțiunilor sale, știind că procurarea drogurilor sau analogilor acestora este interzisă, acționând cu intenție directă a comandat substanțe **narcotice** din Republica Chineză. Astfel, la data de 05.10.2017, în cadrul postului vamal intern, prin intermediul poștei rapide „Fedex”, amplasată în mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 105, în rezultatul efectuării controlului fizic al coletului poștal nr. 731137572516 parvenit din Republica Chineză, în adresa lui Luca Anatolii, domiciliat pe str. xxxx, intrarea xx, ap. xx, mun. xxxx, a fost depistat un pachet din polietilenă de culoare gri, în interiorul căruia se aflau două plicuri din polietilenă transparente cu închidere de tip zip-lock cu substanță sub formă de cristale de culoare cafenie și o substanță sub formă de cristale de culoare albă, care în baza procesului-verbal de reținere a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal din 05.10.2017, au fost ridicate. Conform invoice-ului, coletul poștal conține "Sample of Organic Pigment", cu greutate de 0,5 kg și valoarea de 5 dolari SUA. Potrivit concluziilor Raportului de constatare tehnico-științifică nr. xxxx din 19.12.2017, în substanța cu aspect de bulgări de culoare cafenie-deschisă s-a depistat **componentul activ cu efect stupefiant alpha-PVT** (C13H19NOS) (alpha Pyrrolidinovalerothiophenone) cu cantitatea de 10,059 gr. care în Tabelele și listele substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 *nu este inclus*, iar în substanța cu aspect de bulgări de culoare albă s-a depistat componentul diphenidine (C19H23N) cu cantitatea de 2,021 g, care în Tabelele și listele substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 *nu este inclus*. Totodată, substanța alpha-PVT (alpha- Pyrrolidinovalerothiophenone) **reprezintă unul din analogii substanței narcotice alpha PVP** (alpha-Pyrrolidinovalerothiophenone, la care inelul „fenil”, prin reacție chimică a fost înlocuit prin inelul „tiofenic”, iar conform pct. 148 a Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea substanței ce constituie analog al (alpha-Pyrrolidinovalerothiophenone) de 10,059 g, se atribuie la *proporții deosebit de mari*;

- de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, - păstrarea **drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora**, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare, reținând în fapt că, Luca Anatolii, înțelegând caracterul ilegal al acțiunilor sale, în perioada nestabilită de organul de urmărire penală, de la surse necunoscute a obținut o masă vegetală uscată și mărunțită de culoare galbenă-cafenie, în cantitate de 0,78 gr (...), care conform Raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 16.04.2019 reprezintă cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, care constituie **analogul** substanței AB-PINACA-CHM cu cantitatea de 0,78 gr și care conform tabelului I substanțe stupefiante și substanțe psihotrope - neutilizate în scopuri medicale, lista nr. 2, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004, *se atribuie la categoria substanțelor psihotrope*. Conform pct. 187 a "Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de

substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea de 0,78 gr a substanței psihotrope AB-PINACA-CHM se atribuie la *proporții deosebit de mari*. La fel, a fost ridicat un pachet din polimer de culoare neagră, de formă cilindrică, părțile laterale a căruia au fost supuse acțiunii termice, în care se află un pachet de tip zip-lock ce conține o substanță cu aspect de praf de culoare albă, care conform Raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 16.04.2019, reprezintă **amfetamină**, în cantitate de 0,22 gr, care conform tabelului I substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale, lista nr. 2, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004, *se atribuie* la categoria **substanțelor psihotrope**. Conform pct. 26 a Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea substanței stupefiante **amfetamin de 0,22 gr. se atribuie la proporții mari**.

Prin sentință, inculpatul Luca Anatolii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal (infracțiunea din 05.10.2017), acțiunile acestuia fiind încadrate de către instanța de fond și menținute de către instanța de apel, ca: *procurarea drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare*, și în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal (infracțiunea din 04.03.2019), cu încadrarea acțiunilor inculpatului ca: *păstrarea drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare*.

Având în vedere faptul că, instanța de apel conform art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând cauza în ordine de apel, aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1, iar conform art. 409 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces, iar în limitele prevederilor arătate în alin. (1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului, completul de judecată constată că temeiul recursului prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului, își găsește confirmare, ori instanța de apel nu a respectat prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, corelate cu prevederile art. 113 alin. (1) Cod penal, în conformitate cu care, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și *constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală*.

Conform art. 113 alin. (2) Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Prin urmare, completul de judecată reține că, instanța de apel, nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și, casând sentința

instanței de fond parțial, în partea pedepsei, prin decizia din 24.11.2021, în această parte a adoptat o nouă hotărâre, însă care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Or, încadrarea juridică a faptei este crucială în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană. Din atare considerente, orice schimbare a încadrării juridice, atât în sensul atenuării, cât și a agravării, urmează a fi minuțios analizată și argumentată de instanță.

În cazul infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, obiectul material îl reprezintă, după caz: 1) drogurile sau analogii acestora, fiind caracterizate prin proporții deosebit de mari; 2) etnobotanicile sau analogii acestora, fiind caracterizate prin proporții deosebit de mari.

În speță, pe infracțiune din 05.10.2017, obiectul material al infracțiunii, îl reprezintă **substanța stupefiantă alpha-PVT (C13H19NOS) (alpha Pyrrolidinovalerothiophenone)** în cantitate de 10,059 gr., ridicată în cadrul postului vamal intern, prin intermediul poștei rapide „Fedex”, în rezultatul efectuării controlului fizic al coletului poștal parvenit din Republica Chineză, în adresa lui Luca Anatoliicare, iar conform concluziilor din Raportul de constatare tehnico-științifică nr. xxxx din 19.12.2017, această substanță **reprezintă unul din analogii** substanței narcotice alpha PVP (alpha-Pyrrolidinovalerothiophenone) (f.d. 25-28, vol. I).

Instanța de apel, pronunțând deciziile din 24.11.2021 și din 29.11.2022 s-a referit doar la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului și a lăsat fără examinare și argumentare corespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei nefiind raportate exact la dispoziția art. 217 alin.(4) lit. b) Cod penal, care prevede mai multe modalități de comiterea infracțiunii respective, în ceea ce privește obiectul material al infracțiunii imputate, preluând de altfel, ca și prima instanță, starea de fapt și de drept descrisă în rechizitoriu, fără verificare minuțioasă dacă starea de fapt concordă cu cea de drept, de vreme ce *în fapt* se indică și se descrie doar acțiunea de procurare a analogilor drogurilor, iar acțiunea de procurare a drogurilor și etnobotanicilor nu se descrie a fi comisă în fapt și se enumeră doar în *cea de drept*.

Completul de judecată notează că un temei de casare a hotărârilor instanțelor de fond, rezidă din faptul că hotărârea nu corespunde rigorilor prevederilor art. 113 alin. (1), (2) Cod penal, citat mai sus, ori instanța de apel nu a verificat și nu s-a expus în mod clar și fără echivoc, dacă există corespunderea exactă între *semnele faptei* prejudiciabile săvârșite și *semnele componentei infracțiunii* prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii, fiind obligatorie a fi efectuată la toate etapele procedurii penale, inclusiv și de instanța de apel.

Astfel, referitor la învinuirea adusă inculpatului pe infracțiunea din 04.03.2019, completul de judecată reține că, Luca Anatolii a fost pus sub învinuire și trimis în instanța de judecată pentru faptul că de la surse necunoscute a obținut o masă vegetală uscată și mărunțită de culoare galbenă-cafenie, în cantitate de 0,78

gr. (...), care conform Raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 16.04.2019 reprezintă cannabinoidul sintetic **MDMB(N)-2201**, care constituie **analogul substanței AB-PINACA-CHM** cu cantitatea de 0,78 gr. și care conform tabelului I substanțe stupefiante și substanțe psihotrope - neutilizate în scopuri medicale, lista nr. 2, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004, se atribuie la categoria substanțelor psihotrope.

Conform art. 134¹ alin. (6) Cod penal, prin analog al substanței stupefiante sau psihotrope se înțelege orice substanță sau asociere de substanțe de origine naturală ori sintetică, în orice stare fizică, sau orice produs, plantă, ciupercă, ori părți ale acestora, care *are capacitatea de a produce efecte psihoactive* și care, indiferent de conținutul său, denumirea sa, modul său de administrare, de prezentare sau de publicitatea care i se face, *este ori poate fi folosită în locul unei substanțe* sau al unui preparat stupefiant, psihotrop ori cu efect psihotrop sau în locul unei plante ori substanțe *aflăte sub control național și/sau internațional*.

Astfel, având în vedere faptul că lista *analogilor* substanțelor stupefiante și psihotrope nu a existat la data comiterii faptei prejudiciabile imputate, pentru a stabili dacă o substanță sau un amestec de substanțe are proprietatea de a produce efecte psihotrope similare unor substanțe psihotrope sau stupefiante *aflăte sub control național și/sau internațional*, trebuie dispusă efectuarea unei expertize (pct. 28 al Deciziei Curții Constituționale nr.54 din 14.05.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 134/1, 217 și 217/1 din Codul penal).

La caz, prin ordonanța procurorului din 04.03.2019 a fost dispusă efectuarea expertizei chimice pentru a stabili dacă materialul prezentat conține substanțe narcotice, psihotrope sau analogul lor și la care tip de substanțe narcotice, psihotrope sau analogul lor se atribuie (f.d. 166, vol. I). Totodată, la etapa de urmărire penală și la etapa judecării cauzei în instanțele judecătorești de fond și de apel, nu a fost dispusă efectuarea unei expertize judiciare în vederea stabilirii dacă substanța sau amestec depistate la inculpat are proprietate de a produce efecte psihotrope similare unor substanțe psihotrope sau stupefiante aflate sub control național și/sau internațional.

Analizând nemijlocit compartimentul „Concluzii” al raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 16.04.2019 al CTCEJ IGP MAI RM, completul de judecată observă că, concluziile expertului referitor la masa vegetală de culoare galbenă-cafenie din pachetul de tip zip-lock, ridicate în aceleași circumstanțe, conține constatare că această **reprezintă produs etnobotanic** care conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, care *nu se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, psihotrope și/sau precursorii acestora*. Masa produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201 constituie 0,78 gr. (masa uscată).

Astfel, **concluzia din Raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 16.04.2019, nu conține constatare** că substanța ridicată de la inculpat și supusă expertizei judiciare, reprezintă **analogul substanței AB-PINACA-CHM** cu aceeași cantitate, după cum a menționat procurorul în rechizitoriul și a fost preluat de către instanța de apel (f.d.174, vol.I).

Prin urmare, rămân neclare concluziile instanței de apel reținute prin

deciziile pronunțate pe capătul învinuirii aduse inculpatului de la data de 04.03.2019, că acesta din urmă a comis ”păstrarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșite în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare”, devreme ce din circumstanțele de fapt constatate și materialul probator administrat rezultă că la caz substanța depistată la inculpat și supusă expertizei judiciare, reprezintă doar **produs etnobotanic** care conține cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201, și care *nu se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, psihotrope și/sau precursorii acestora*, iar o **expertiză** judiciară în vederea constatării *dacă substanța sau amestec depistate la inculpat are proprietate de a produce efecte psihotrope similare* unor substanțe psihotrope sau stupefiante aflate sub control național și/sau internațional, **nu a fost dispusă și efectuată**.

Totodată, în cazul în care pe infracțiunea imputată inculpatului de la data de 04.03.2019, în parte în care se referă la păstrarea masei vegetale uscate și mărunțite de culoare galbenă-cafenie, în cantitate de 0,78 gr. (...), care conform Raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 16.04.2019 **reprezintă produs etnobotanic** care conține cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201, care *nu se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, psihotrope și/sau precursorii acestora*, instanța de apel a considerat a fi dovedită vinovăția inculpatului de comiterea acțiunilor de ”păstrare a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, fără scop de înstrăinare”, din argumentarea oferită de către instanța de apel nu rezultă care anume acțiuni ale inculpatului pe infracțiunea imputată de la data de 04.03.2019 se încadrează în elementele infracțiunii privind păstrarea ”analogilor acestora” (drogurilor sau etnobotanicelor).

În astfel de circumstanțe de fapt, se constată că instanța de apel, rejudecând cauza și menținând sentința de condamnare a inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal (pe ambele infracțiuni), nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra necorespunderii situației faptice stabilite și încadrării juridice oferite, neelucidând circumstanțe importante procesului de stabilire a adevărului, cât și nu a pus în discuție cu părțile, în conformitate cu obligația pozitivă a instanței de apel, prevăzută de art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și nu a verificat *corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului* făcută prin rechizitoriu și reținută de prima instanță, *dacă încadrarea juridică în drept corespunde exact cu acțiunile comise și imputate în fapt inculpatului*.

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO, rezultă că atunci când se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic-inferioare, în caz contrar, garanțiile oferite persoanei prin prevederile din art. 6 (1) a Convenției, la care Republica Moldova este parte, sunt încălcate (*hotărârea CtEDO Leoni versus Italia*).

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, admise de către instanța de apel, constituie erori de drept și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei

contestate a instanței de apel din 24.11.2021 și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

De asemenea, în corespundere cu argumentarea expusă supra, instanța de recurs v-a dispune casarea totală și a deciziei din 29 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

Prin decizia din 24 noiembrie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost *admis* apelul procurorului, **sentința** Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani **casată parțial, în partea aplicării pedepsei lui Luca Anatolii, și în această parte emisă o nouă hotărâre** potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

La 02 martie 2022 împotriva sentinței declară apel avocatul Baghici Liliana în numele inculpatului, prin care **a solicitat** admiterea apelului, **casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri**, potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu aplicarea unei pedepse mai blânde inculpatului, iar în ședința de judecată apelanta și-a modificat temeiurile apelului, **solicitând achitarea inculpatului pe capătul învinuirii aduse de comiterea infracțiunii de la data de 05.10.2017.**

Prin decizia din 29 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost *respins, ca nefondat, apelul* avocatului Baghici Lilian în numele inculpatului.

Urmare celor menționate, completul de judecată constată că, prin decizia din 29 noiembrie 2022 instanța de apel neîntemeiat s-a expus asupra ”fondului apelului” declarat de avocatul inculpatului, împotriva unei sentințe care deja a fost casată parțial în partea individualizării pedepsei și prin decizia instanței de apel din 24 noiembrie 2021, în această parte s-a pronunțat o hotărâre nouă în ce privește pedeapsa aplicată, *iar în rest sentința a fost menținută.*

Totodată, instanța de apel, examinând cauza și pronunțând decizia din 29 noiembrie 2022 a admis aceiași eroare de drept ca și în cazul examinării cauzei și pronunțării de către instanța de apel a deciziei din 24 noiembrie 2021, în partea neîndeplinirii obligației pozitive de a judeca cauza pe deplin în fapt și în drept în conformitate cu prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, la 07.02.2022 avocatul Danciu Ghenadie, în interesele inculpatului a contestat cu recurs decizia instanței de apel din 24 noiembrie 2021 (f.d. 18-21, vol. III), adică cu mult înainte ca instanța de apel să se expună prin decizia din 29 noiembrie 2022 asupra apelului declarat împotriva sentinței, iar în recurs, pe lângă temeiul recursului referitor la pedeapsa, a invocat și temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În circumstanțele respective, recursul declarat înainte de pronunțarea deciziei instanței de apel, și care încă nu a fost judecat până la pronunțarea ultimei decizii a instanței de apel, se consideră declarat și împotriva acestei decizii a instanței de apel.

11. Astfel, ajungând la concluzie despre necesitatea casării ambelor decizii

ale Curții de Apel Chișinău în prezenta cauza penală, pe motivele indicate supra, completul de judecată reține că, în astfel de circumstanțe soluție oferită prin decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu privire la pedeapsa aplicată inculpatului, se desființează, iar pedeapsa definitivă stabilită prin sentința din 23 noiembrie 2020 a instanței de fond, în formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an 9 (nouă) luni, cu includerea în termenul pedepsei perioadei de aflare în stare de reținere de la 04 martie 2019 până la 06 martie 2019, de la 19 iunie 2019 până la 21 iunie 2019, cât și perioadei de executare pedepsei cu închisoare de la 25 februarie 2022 până în luna noiembrie a anului 2023, a fost executată integral, și prin urmare, inculpatul urmează a fi eliberat din instituția penitenciară, dacă nu se află în această în temeiul unor altor hotărâri judecătorești, decât cele menționate supra.

12. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul declarat de către avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului, se casează total deciziile din 24 noiembrie 2021 și din 29 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui *Luca Anatolii Xxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Luca Anatolii Xxx urmează a fi eliberat din instituția penitenciară în care se deține, dacă nu execută pedeapsa în baza unei alte hotărâri judecătorești sau în privința acestuia nu sunt aplicate măsuri preventive sub formă de arestare preventivă.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Anatolie Țurcan

***Conform art.art.339 alin (7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-l pe Luca Anatolii***

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 noiembrie 2020, **Luca Anatolii Xxxx**,

- a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal (episodul din 05.10.2017), fiindu-i stabilită pedeapsa de 1 (unu) an și 3 (trei) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 ani;

- a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal (episodul din 04.03.2019), fiindu-i stabilită pedeapsa de 1 (unu) an și 3 (trei) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 ani.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, inculpatului Luca Anatolii i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 1 (unu) an și 6 (șase) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa aplicată, s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 februarie 2018, fiindu-i stabilită lui Luca Anatolii pedeapsa definitivă sub formă de 1 (unu) an și 9 (nouă) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 5 (cinci) ani.

2. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2021, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, în partea aplicării pedepsei lui Luca Anatolii și emisă în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- lui Luca Anatolii, recunoscut vinovat în baza art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal (episodul din 05.10.2017), i s-a stabilit pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 3 (trei) ani;

- lui Luca Anatolii, recunoscut vinovat în baza art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal (episodul din 04.03.2019), i s-a stabilit pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Luca Anatolii pedeapsa definitivă de 3

(trei) ani și 2 (două) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 4 (patru) ani.

Conform art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care Luca Anatolii a fost condamnat în baza art.217 alin.(2) Cod penal la pedeapsa sub formă de 1 (unu) ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art.90 Cod penal, pe un termen de 1 (unu) an, și s-a stabilit lui Luca Anatolii pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul gestionării substanțelor psihotrope și stupefiante pe un termen de 4 (patru) ani.

În rest, sentința instanței de fond s-a menținut.

3. La 02 martie 2022 împotriva sentinței instanței de fond a declarat *apel* și avocatul Baghici Liliana în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu aplicarea unei pedepse mai blânde inculpatului.

În motivarea apelului, s-a indicat că, inculpatul a fost reținut la 25 februarie 2022, a făcut cunoștință cu sentința și în termen de 15 zile de la începutul executării pedepsei cu închisoare, a exprimat dezacordul cu sentința instanței de fond, prin realizarea dreptului la apel prin intermediul avocatului Baghici Liliana.

Totodată, în ședința instanței de apel, *apelantul a modificat temeiul apelului și a solicitat de a fi achitat de învinuirea imputată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal (infracțiunea din 05.10.2017).*

4. Prin decizia din 29 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului Baghici Liliana declarat în numele inculpatului.

5. Decizia instanței de apel din **24.11.2021** este atacată cu *recurs* **depus la data de 07.02.2022** de către avocatul Danciu Ghenadie în numele inculpatului, prin care, invocând incidența art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) din Codul de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

6. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a admis recursul avocatului și a dispus casarea ambelor decizii ale instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în ordine de apel.

7. La soluționarea cauzei penale asupra recursului menționat supra, în cauză, expun opinia separată reieșind din următoarele.

7.1. Dispunând casarea deciziilor Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2021 și 29 noiembrie 2022, instanța de recurs a expus o *argumentare insuficientă* și defectuoasă a soluției adoptate.

Or, concluziile instanței de recurs referitoare la necesitatea petrecerii unei expertize (expuse din oficiu), sunt pripite și eronate, petrecerea expertizei nefiind solicitată nici de către acuzare, dar nici de către inculpat și apărătorii săi, în cadrul urmăririi penale, cercetării judecătorești, în apeluri sau în recursul declarat (f.d.18-19 vol. III).

Argumentele recurentului că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția se reduc doar la afirmația că s-ar fi aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Însă, nu este specificat în recursul declarat - care anume prevederi legale ar fi fost neglijate de către instanță, la individualizarea pedepsei.

Deși, pe ambele capete de acuzație, în cadrul urmăririi penale, inculpatul doar formal a recunoscut vinovăția și s-a căit de cele comise, instanța de fond a cercetat ansamblul de probe din dosar și le-a dat aprecierea conform art.101 Cod de procedură penală, în apeluri și recurs nefiind invocate temeiuri privitor la existența unor dubii rezonabile ce țin de vinovăția inculpatului.

7.2. Consider că, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție greșit a concluzionat necesitatea casării deciziilor instanței de apel, în prezenta cauză penală, doar pe temeiul neglijării prevederilor art.409 Cod de procedură penală și necesității petrecerii unei expertize.

Temei legal și conform legislație națională, dar și jurisprudenței constante a Curții Europene pentru Drepturile Omului este suficient doar faptul încălcării unui principiu universal recunoscut și anume – principiul *non bis in idem*.

Instanța de apel nejustificat a judecat în mod repetat cauza penală, deși la moment era în vigoare (neanulată) decizia anterioară din 24.11.2021, prin care a fost menținută soluția primei instanțe privind vinovăția și încadrarea juridică a faptelor comise.

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO rezultă că, atunci când se constată încălcări ale prevederilor ce țin de respectarea drepturilor garantate ale Omului, urmează a fi desființate astfel de hotărâri. La caz, pentru a nu admite judecarea repetată a inculpatului (încălcarea principiului *non bis in idem*), se impune soluția de casare a deciziilor instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or, eroarea de drept admisă în cadrul procedurilor precedente, nu poate fi corectată în instanța de recurs.

Judecător

Țurcan Anatolie